

استان گیلان در یک نگاه

۱-۱ موقعیت جغرافیایی استان گیلان:

گیلان دارای آب و هوایی معتدل و مدیترانه‌ای بوده، استانی سرسبز با کوه‌های پوشیده از جنگل‌های انبوه است. آب و هوای مناسب، خاک حاصلخیز، آب فراوان، تراکم بالای جمعیت، نیروی انسانی متخصص و ماهر از عمده ویژگی‌های آن است.

استان گیلان یکی از استان‌های شمالی کشور با مساحت ۱۴۷۱۱ کیلومتر مربع در ۳۶ درجه و ۳۴ دقیقه تا ۳۸ درجه و ۲۷ دقیقه عرض شمالی و ۴۸ درجه و ۵۳ دقیقه تا ۵۰ درجه و ۳۴ دقیقه طول شرقی از نصف النهار مبدأ قرار دارد. فاصله گوشه شمال غربی تا دورترین نقطه جنوب شرقی، ۲۳۵ کیلومتر بوده و پهنای آن، از ۲۵ تا ۱۰۵ کیلومتر تغییر می‌کند. رشته کوه‌های البرز با ارتفاع متوسط ۳۰۰۰ متر، قسمت غربی و جنوبی گیلان را در بر گرفته و این منطقه ج ز از راه دره منجیل، راه شوسه دیگری به فلات ایران ندارد. کمترین فاصله کوه از دریای خزر (در بخش حویق از شهرستان تالش) نزدیک به ۳ کیلومتر و بیشترین فاصله آن از دریا در مسیر جاده رشت - قزوین حدود ۵۰ کیلومتر است.

از جنوب به استان‌های زنجان و قزوین و از شرق به اسلئق مازندران و از شمال به دریای خزر و استان اردبیل محدود می‌گردد.

استان گیلان دارای ۱۶ شهرستان، ۴۳ بخش، ۵۲ شهر و ۱۰۹ دهستان و ۲۸۹۲ آبادی (۲۵۹۱ آبادی دارای سکنه و ۳۰۱ آبادی فصلی و خالی از سکنه) می‌باشد.

شهرستانهای استان گیلان عبارتند از: آستارا - آستانه اشرفیه - املش - بندر انزلی - تالش - رشت - رضوانشهر - رودبار - رودسر - سپاهکل - شفت - صومعه سرا - فومن - لاهیجان - لنگرود - ماسال.

۱-۲ مزیت‌های جغرافیایی - اقتصادی استان:

برخورداری از موقعیت ممتاز جغرافیایی و قرار گرفتن در مسیر کریدور نوستراک. همجواری با کشورهای آسیای میانه از طریق خاکی و آبی. برخورداری از منابع طبیعی و جنگلهای انبوه و اقلیم مستعد و خاک حاصلخیز کشاورزی و تالاب منحصر بفرد انزلی و سواحل زیبای دریایی.

جاری بودن رودخانه‌های دائمی و پرآب سفیدرود، پل رود، کرگانرود، سفارود و...

وجود منطقه آزاد تجاری - صنعتی بندرانزلی

قطب تجاری و کشاورزی از دیرباز تاکنون

آب و هوای معتدل و طبیعت زیبا

دسترسی دریائی به بنادر آستراخان و لاکان روسیه

کوتاهی مسیر حمل و نقل از طریق گیلان

راه آهن در دست احداث با ظرفیت حمل ۱۰ میلیون تن کالا و سه میلیون هشتصد هزار نفر مسافر در سال (با پیشرفت فیزیکی بیش از ۸۷٪)

۱-۲-۱ مزیت‌های تولیدی و اقتصادی

یکی از قطبهای صنعتی کشور، بویژه در صنایع تبدیلی کشاورزی و دریایی و صنایع دارویی و سلولزی و نساجی (جزو ده استان اول کشور)

برخورداری از مواد اولیه برای توسعه صنایع تبدیلی وجود صنایع بزرگ همچون کاغذ و نساجی، فولاد، سلولزی، دارویی و بهداشتی، لوازم خانگی و قطعه سازی وجود شهرکها و نواحی صنعتی در نقاط مختلف استان نیروی کار ماهر و تحصیل کرده و آماده کار در بخشهای مختلف اقتصادی و همچنین نیروی کار ارزان منابع انرژی مصرفی ارزان نظیر آب، برق، گاز و... منطقه ویژه اقتصادی آستارا و بندر خصوصی آستارا منطقه ویژه اقتصادی در دست احداث لاهیجان بنادر در حال تکمیل چمخاله و کياشهر حوزه نفت و گاز سردار جنگل در دریای خزر منطقه آزاد انزلی به عنوان تنها منطقه آزاد شمال کشور

۱ ۳ مزیت‌های تجاری - خدماتی استان :

برخورداری از شبکه وسیع مؤسسات مالی، پولی و اعتباری (دولتی و خصوصی) طرح در شرف احداث نمایشگاه دائمی عرصه خدمات و کالا وجود تشکلهای دولتی و خصوصی در حوزه خدمات بازرگانی و اقتصادی نظیر اتاق بازرگانی و صنایع و معادن، خانه صنعت، انجمن مدیران صنایع و ... وجود دو گمرک در انزلی و آستارا و همچنین گمرک فرودگاه رشت برخورداری از سیلوها، انبارها و سردخانه های مناسب وجود مرکز خدمات سرمایه گذاری در استان امکان واگذاری زمین برای سرمایه گذاری فعالیتهای اقتصادی امکان دسترسی به بازار ۳۰۰ میلیون نفری کشورهای آسیای میانه تسهیلات برای سرمایه گذاران داخلی و خارجی در بخشهای مختلف اقتصادی پشتیبانی و مساعدت در راستای اخذ مجوزهای لازم اعطای تسهیلات در حد امکان کمک در استقرار واحدها در شهرکها و نواحی صنعتی استان ارائه مشاوره های لازم در زمینه های مختلف وجود منابع معدنی و نیمه صنعتی ایجاد تسهیلات لازم در ترانزیت، حمل و نقل داخلی و خارجی کالاهای تولیدی، مواد خام و کالاهای نیمه ساخته ایجاد زمینه مناسب جهت همکاری تشکل های دولتی و خصوصی در حوزه خدمات بازرگانی و اقتصادی نظیر اتاق بازرگانی و صنایع و معادن، خانه صنعت، انجمن مدیران صنایع و اتحادیه بازرگانان با سرمایه گذاران

۱. مزیت‌های زیرساختی استان:

وجود نیروگاه های برق لوشان، رشت و پره سر رضوانشهر، نیروگاه آبی منجیل، نیروگاه بادی منجیل و شبکه های وسیع توزیع و انتقال برق در استان

مخازن ذخیره سوخت تا ۲۰۰ میلیون لیتر، نفت سفید، بنزین و نفت گاز جهت سوخت رسانی به گیلان، اردبیل و غرب مازندران

برخورداری از شبکه های وسیع حمل و نقل جاده ای، فرودگاه بین المللی رشت و بنادر انزلی و آستارا

وجود بازارچه مرزی مشترک با کشور آذربایجان

وجود دانشگاهها و مراکز آموزش فنی و حرفه ای و مؤسسات تحقیقاتی صنعتی و کشاورزی تأمین کننده نیروی انسانی ماهر و متخصص در استان

اجرای برنامه اتوماسیون اداری و ایجاد ساختار فیزیکی و سخت افزار لازم برای توسعه تکنولوژی اطلاعات در مرکز اصلی استان

آزاد راه قزوین - رشت

احداث راه آهن در دست احداث قزوین - بندرانزلی

امکانات بندری و کشتیرانی در منطقه انزلی به عنوان بزرگترین بندر ایران در دریای خزر

بندر در حال احداث کاسپین در دریای خزر

۱ ۵ ویژگی‌های اقتصادی استان:

۱ ۵ ۱ کشاورزی:

گیلان از نظر زمین زیرکشت و محصولات کشاورزی، به دو منطقه جلگه ای و کوهستانی تقسیم می شود. در منطقه جلگه ای با بهره گیری از خاک حاصلخیز، شبکه آبرسانی وسیع، وجود هوای معتدل و مرطوب، محصولات همچون برنج، چای، توتون، بادام زمینی، حبوبات، صیفی جات و مرکبات کشت می شود و منطقه کوهستانی نیز به دلیل وجود خاک و شبکه آبرسانی مناسب به مرکز کشت گندم، جو، یونجه، زیتون و فندق تبدیل شده است. از مهم ترین فرآورده های کشاورزی استان می توان به برنج، توتون، مرکبات، چای، فندق، بادام زمینی، گردو، فندق، دانه های روغنی، گل و گیاهان زینتی، سیب زمینی، کدو و زیتون اشاره کرد. گیلان به جهت کشت و تولید چای، زیتون، فندق و بادام زمینی در کشور رتبه اول و به جهت کشت و تولید برنج رتبه دوم را دارد.

۱ ۵ ۲ دامداری:

پرورش دام در این استان به دلیل دارا بودن مراتع مناسب، از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد. فرآورده های دامی این استان عبارتند از شیر، گوشت، مرغ، ماهی، خاویار، عسل و پيله ابریشم

۱ ۵ ۳ صنایع:

گیلان به عنوان قطب کشاورزی در برابر صنعت از حساسیت های خاص زیست محیطی برخوردار است؛ از این رو امکان ایجاد تأسیسات صنعتی در نقاط مختلف استان میسر نمی باشد. بنابراین دست اندر کاران صنعت استان در جهت حمایت و توسعه صنعت به نحوی که بخش کشاورزی از مصونیت لازم برخوردار باشد با رعایت جمیع جهات، شهرک های صنعتی متعددی ایجاد نموده اند که عبارتند از شهرک صنعتی رشت، شهرک صنعتی لوشان، شهرک صنعتی انزلی، شهرک صنعتی تالش، شهرک صنعتی صومعه سرا، شهرک صنعتی سیاهکل، شهرک صنعتی آستانه، شهرک صنعتی شفت، شهرک صنعتی لنگرود، شهرک صنعتی خرشک، شهرک صنعتی جیرند و شهرک صنعتی رودسر. انواع صنایع موجود در استان عبارتند از صنایع سلولزی، لوازم خانگی، نساجی، فرش و موکت، رادیاتور، داروسازی، سیم و کابل، تجهیزات حمل و نقل، ابزار پزشکی، تجهیزات ارتباطی و برق و الکترونیک، ماشین های دفتری و محاسباتی،

ماشین سازی و ساخت تجهیزات، محصولات فلزی، لاستیکی و پلاستیکی، تولیدات مواد و محصولات شیمیایی، محصولات کاغذی و محصولات غذایی.

۴۵۱ معادن:

از معادن شناخته شده استان می توان به معادن زغال سنگ، صدف دریایی، ماسه ریخته گری، خاک های صنعتی، خاک نسوز، سنگ ساختمانی، نفت، گاز، سنگ آهک، میکا، سنگ چینی، سنگ لاشه، ماسه های سیلیسی، مواد غیر فلزی شامل میکا و فلدسپات اشاره کرد.

۵۵۱ صنایع دستی:

۴۵۵۱ سبدهافی و حصیربافی:

این هنر از صنایع دستی و خانگی بسیار رایج در استان گیلان است و تولید انواع سبدها و حصیرها در اکثر نقاط این استان رواج دارد. مواد اولیه این رشته از نی و سوف است که به طور خودرو در باتلاق ها می رویند. تولیدکنندگان در فصل غیر کشاورزی به تولید این محصولات اعم از حصیر، زیرانداز، کلاه، ساک و ... اشتغال دارند. رشت، خمام، بندر انزلی، گلشن، اطراف لنگرود، رودسر، غازیان و جفروند از مراکز مهم این رشته می باشند.

۴۵۵۱ مروار بافی:

مروار بافی عبارتست از بافت اشیای مختلف نظیر سبد، کیف، ظرف میوه خوری و ... با ساقه های تازه گیاهان و چوب نازک درختان. در واقع مروار یک نوع چوب ترکه ای است که در منطقه سولقان در اطراف تهران کاشته می شود. مهم ترین مراکز مروار بافی روستاهای صیقلان و جمعه بازار از توابع صومعه سرا می باشند. محصولاتی که به این روش تولید می شوند از نظر شکل و ظاهر به محصولات بامبو بافی بسیار شبیه می باشند.

۳۵۵۱ گلیم و جاجیم:

در مناطقی همچون نمیران و حیران (در آستارا و تالش) این هنر بیشتر معمول بوده و تولیدات چندانی ندارد.

۱ ۵۵۴ سفال و سرامیک سازی:

این صنعت در مناطقی همچون آستارا، سیاهکل، لنگرود و رودسر بیشتر معمول است و تولیدات آن شامل ظروف مختلف و سفال سقف می باشد. به دلیل رطوبت هوا و بارندگی های تقریباً دائمی از گذشته های دور سفال سقف برای پوشش ساختمان ها استفاده می شده است.

۱ ۵۵۵ بامبو بافی:

بامبو احتمالاً کلمه ای چینی یا ژاپنی است که در واقع همان نی خیزران است که به صورت خودرو در مناطق باتلاقی و مرداب ها می روید. شروع کار بامبو بافی همزمان با متداول شدن کشت چای در گیلان آغاز و رواج یافته است. بیشترین مراکز آن در لاهیجان (به ویژه لیالستان) است. تولیدات این صنعت از تنوع زیادی برخوردار است و شامل شکلات خوری، میوه خوری، جای نان، لوستر و ... می باشد.

۱ ۶۵۵ نمد مالی:

این هنر بیشتر در اطراف رودبار و قاسم آباد شهرستان رودسر معمول است. ماده اولیه مورد نیاز برای تهیه نمد به طور معمول ضایعات پشم و کرک قالی است ولی از آنجا که تولید نمد بنا بر سفارش متقاضی به نمد مال صورت می گیرد از پشم های مرغوب نیز در آن استفاده می شود. استفاده از نمد به عنوان زیرانداز و یکی از تن پوش های سنتی ایران سابقه طولانی دارد ولی مصرف عمده آن به عنوان زیرانداز است.

۱ ۷۵۵ چارق دوزی:

این صنعت در اطراف فومن به ویژه در ماسوله به صورت تولید کفش چرمی (چموش) به اندازه های مختلف رواج دارد و مواد اولیه آن چرم است. تولیدات این صنعت در سال های اخیر جنبه مصرفی خود را از دست داده و بیشتر حالت تزئینی به خود گرفته است.

۱ ۵ ۵ ۸ جوراب بافی:

این هنر بیشتر در مناطق کوهستانی
به ویژه در ماسوله رواج دارد.

۱ ۵ ۵ ۹ نازک کاری چوب (خرآطی):

این صنعت ضمن آن که در بیشتر
شهرهای استان گیلان معمول است، اما در
شهر رشت از موقعیت و فعالیت بیشتری
برخوردار است. تولیدات این هنر متنوع و
شامل انواع ظروف، عصا و اشیای تزئینی
است.

۱ ۵ ۵ ۱۰ چادرشب بافی:

چادر بافی عبارتست از بافت پارچه در
اندازه های ۲×۲ متر که بیشتر در قاسم آباد
شهرستان رودسر رواج دارد.

۱ ۵ ۶ گردشگری :

۱ ۵ ۶ مکانهای توریستی استان:

استانی که به صورت همزمان و در یک فاصله زمانی و مکانی بسیار کوتاه دارای دشت، کوه، جنگل، رودخانه، تالاب و دریاست که چشم هر بیننده ای را مسحور آفریدگار یکتا می کند. از مهمترین ویژگیهای منحصر به فرد منطقه آزاد انزلی به نسبت سایر مناطق آزاد کشور قرار گرفتن در استان گیلان بعنوان یکی از مهمترین قطب های گردشگری و اکو توریسم کشور و منطقه است. تله کابین، شیطان کوه و بقعه شیخ زاهد گیلانی واقع در شهر لاهیجان، آرامگاه و مقبره شهید میرزا کوچک جنگلی واقع در سلیمان داراب شهر رشت، مرقد امام زاده جلال الدین اشرف (ع) و آرامگاه مرحوم معین در آستانه اشرفیه، تالاب بین المللی انزلی، قلعه تاریخی قلعه رودخان در شهر فومن، وجود تپه باستانی مارلیک و گل سوسن چلچراغی در شهر ستان رودبار، سد منجیل بر روی رودخانه سفید رود واقع در شهر منجیل، امام زاده هاشم در ۱۵ کیلومتر مسیر جاده ترانزیتی رشت - تهران، موزه نظامی نیروی دریایی انزلی موزه روستایی در بخش سراوان شهر رشت، شهرک تاریخی ماسوله و... تعدادی از مکانهای توریستی این استان به شمار می رود.

ماسوله

تله کابین لاهیجان

قلعه روخان

دریچه استخر لاهیجان

تالاب انزلی

تله کابین آستارا

